

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 27CoP/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218204168
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2218204168.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a sudcov JUDr. Antona Jačeka a Mgr. Michala Novotného, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda so sídlom Ádorská ulica 41, 929 01 Dunajská Streda ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka - P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. X, XXX XX M., zastúpená JUDr. Norou Víglaskou, advokátkou so sídlom Laurinská 18, 811 01 Bratislava, otec - P. A., nar. XX.XX.XXXX, M. XX, XXX XX M., zastúpený JUDr. Pavlom Haškom, advokátom so sídlom Košická 52, 821 08 Bratislava, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9P/67/2018-243 zo dňa 9. apríla 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloletého H. stanovené rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10P/80/2014 - 70 zo dňa 09.07.2015 zo 180 eur na sumu 300 eur mesačne počnúc od 06.06.2017 (výrok I.). Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 06.06.2017 do 09.04.2019 vo výške 2. 640 eur súd povolil otcovi splatiť v mesačných splátkach po 100 eur, splatných spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky bude mať za následok stratu výhody splátok a zročnosť celého plnenia pod následkami výkonu rozhodnutia (výrok II.). Týmto rozhodnutím súd zmenil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10P/80/2014-70 zo dňa 09.07.2015 v časti výšky výživného na malol. H.. Vo zvyšnej časti rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10P/80/2014-70 zo dňa 09.07.2015 ostáva bez zmeny (výrok III.). Výrokom IV. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

1. 1. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 62 ods. 1 až 5, § 78 ods. 1, 3 a § 63 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v ďalšom texte "Zákon o rodine").

1. 2. Vecne dôvodil tým, že naposledy bolo zvýšené výživné na maloletého H. rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10P/80/2014 - 70 zo dňa 09.07.2015 na sumu 180 eur počnúc od 01.08.2015. Matka zvýšenie výživného žiadala návrhom doručeným na súd 06.06.2017 z dôvodu nepostačujúcich finančných prostriedkov na pokrytie opodstatnených mesačných výdavkov, najmä školských na maloleté dieťaťa. Súd uznal matke preukázané výdavky spočívajúce najmä v zaplatení školného vo výške 399 eur mesačne, stravné v priemere vo výške 64 eur mesačne ako aj vynaložené výdavky na školu v prírode, na kultúru, vypočítaným priemerom za 10 mesiacov t.j. školský rok vo výške 28,54 eura, spolu mesačne 491,54 eura. Do tejto sumy súd nezapočítal, iba poukázal na ďalšie výdavky

spojené najmä so stravou počas víkendu, ošatením, výdavkami na drogériu, na vreckové, na kultúrne podujatia a na lieky.

1. 3. Súd porovnal mesačný príjem matky v roku 2014, ktorý činil 412,46 eura, v roku 2018 jej priemerný mesačný príjem bol vo výške 393,88 eura, a v roku 2019 matka uviedla, že má čistý mesačný zárobok vo výške 550 eur. Matka žije so svojim priateľom, jeho priemerný mesačný zárobok je 552,71 eura, priateľ má vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére Q., nar. XX.XX.XXXX vo výške 150 eur mesačne. Matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému P. J., nar. XX.XX.XXXX. Je výlučnou vlastníčkou rodinného domu s pozemkom, ktorý je vedený na liste vlastníctva č. XX pre katastrálne územie M., nehnuteľnosť nadobudla dedením. V držbe má motorové vozidlo Volkswagen, rok výroby 2004. Súd vypočítal celkový mesačný príjem 4-člennej rodiny matky (z toho 2 dospelí a 2 maloletí), vo výške 1.132,71 eura (552,71 eura príjem druhá matky + 550 eur príjem matky + 180 eur výživné na maloletého H. = 1.282,71 eura - 150 eur výživné na maloleté dieťa druhá matky = 1.132,71 eura).

1. 4. K pomerom otca súd prvej inštancie uviedol, že žije so svojou družkou a vychovávajú spoločne jej dieťa, na ktoré biologický otec prispieva sumou 150 eur mesačne. Mesačný príjem družky je vo výške 312 eur. Príjem otca v čase posledného zvýšenia výživného, bol vo výške 933,63 eura. Z účtovnej závierky k 31.12.2017 súd zistil na strane aktív spolu majetok v hodnote 17.493 eur, vlastné imanie vo výške 16.767 eur, výsledok hospodárskej činnosti vo výške 11.767 eur. Z Daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2017 súd zistil príjem vo výške 2.000 eur a výdavky vo výške 2.045,25 eura. Z výpisu obchodného registra súd zistil, že otec je konateľom obchodnej spoločnosti P. s.r.o.. Otec predložil rodinný rozpočet na rok 2017 a 2018, v ktorom sú podľa súdu zachytené bežné výdavky, ktoré sú vynaložené aj na strane matky maloletého. Z webovej stránky FINSTAT súd prvej inštancie zistil, že obchodná spoločnosť P. s.r.o., okrem celkovej tržby za rok 2017 vo výške 31.000 eur a zisku 10.259 eur vykazuje aj aktíva vo výške 18.237 eur a vlastný kapitál vo výške 15.259 eur. Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal aj na stanovisko JUDr. P. F. „Koľko zarábajú realitní makléri“ kde je uvedené, že samotná výška príjmu realitného makléra závisí najmä od počtu zrealizovaných obchodov, výšky provízie za obchod a od výšky percenta provízie, ktorú sa za realizovaný obchod dá realitná kancelária maklérovi. Priemerne zdatne realitný makléer uskutoční podľa situácie na trhu dva až tri obchody mesačne (sprostredkuje prevod vlastníctva nehnuteľností alebo prenájom). Výška provízie za jeden realitný prevod predstavuje priemerne sumu 2 000 eur. Pri takýchto nehnuteľnostiach býva provízia aj podstatne vyššia. Stáva sa, že odmena makléra predstavuje aj sumu 20.000 eur.

1. 5. Z tabuľky nákladov, v ktorej matka podrobne rozpísala náklady rodiny za obdobie od 01.08.2017 do 31.12.2018 súd prvej inštancie zistil, že matka vyčísliła tieto náklady na jednu osobu vo výške 9.378,60 eura. Do nákladov započítala výdavky na bývanie, potraviny, drogériu, školu pre maloletého H., oblečenie, lieky, dovolenky, iné náklady, tankovanie, voľný čas. Po rozpočítaní na jednu osobu sú náklady na maloletého podľa výpočtu matky v sume 781,55 eura mesačne. Porovnaním s majetkom otca súd zistil, že otec je vlastníkom nehnuteľností, a to ovocného sadu v podiele 1/3, zapísanom na liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie M., je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - bytu, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie Q., je spoluvlastníkom pozemkov a rodinného domu a skladov v 1/8, zapísaných na liste vlastníctva č. XX pre katastrálne územie M., spoluvlastníkom ovocného sadu v podiele 1/3, zapísanom na liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie M..

1. 6. Súd prvej inštancie porovnal príjem otcovej rodiny (jeho priemerný mesačný príjem 1.100 eur + 312 eur príjem družky + 150 eur na výživu maloletej dcéry družky = 1.562 eur - 180 eur výživné na maloletého H., celkový príjem otca je teda 1.382 eur) s porovnaním s príjmom rodiny matky a skonštatoval, že majetkové zárobkové pomery otca sú vyššie.

1. 7. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že napadnutým rozhodnutím určené zvýšené výživné je adekvátne jednak odôvodneným mesačným výdavkom maloletého dieťaťa, ktoré boli zvýšené jednak s výdavkami na uhrádzanie mesačného školného a stravného a školskými potrebami a jednak zárobkovými možnosťami otca, ktorý vo svojom podnikaní je ziskový. Otec okrem maloletého Richarda nemá inú vyživovaciu povinnosť. Má rozsiahly majetok, hnuťelný aj nehnuteľný, ktorý je vložený aj do jeho podnikateľskej činnosti. Jeho príjmy od posledného zvýšenia výživného 2015 sa na rozdiel od matky zvýšili. Otcov kapitál sa zvýšil o 8.000 eur, matkina mzda sa zvýšila zo 450 eur na 550 eur a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému P..

1. 8. Súd rozhodol o zvýšení výživného od podania návrhu 06.06.2017 a vypočítal zročné výživné až do vyhlásenia rozsudku 09.04.2019 za 22 mesiacov x 120 = 2.240 eur. Zároveň povolil otcovi dlh na výživnom splatiť v mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

1.9. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie neodôvodnil.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f), g), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (v ďalšom texte „C. s. p.“) pretože súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšieho procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

2. 1. V dôvodoch svojho odvolania otec poukázal predovšetkým na skutočnosť, že matka svojím návrhom podaným na súde prvej inštancie dňa 06.06.2017 žiadala úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému H. tak, že sa domáhala zvýšenia výživného z doterajších 180 eur na sumu 360 eur mesačne, počnúc od podania návrhu a zároveň navrhovala po novom upraviť styk otca s maloletým. Zrejme nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie spočíva v tom, že ten sa v súdnom konaní venoval najmä otázke zvýšenia výživného, namiesto vyriešenia oprávnenej otázky úpravy styku otca s maloletým v súlade s návrhom otca podanom dňa 23.03.2017. Dôkazom toho sú zápisnice zo súdnych pojednávaní na súde prvej inštancie ako aj odôvodnenie napadnutého rozsudku na str. 2. až 8., kde súd odôvodňuje len zvýšenie výživného zo sumy 180 eur na sumu 300 eur a úhradu zročného výživného v celkovej výške 2.640 eur.

2. 2. Súdu prvej inštancie otec vytkol nesprávnosť postupu, pretože v priebehu pojednávania namietať zaujatosť zákonnej sudkyne, táto námietka sa však ani nedostala do zápisnice z pojednávania a otcovi tým bolo odňaté právo, aby sa indície otca k zaujatosti sudkyne zákonne upraveným spôsobom vyriešili.

2. 3. Otec maloletého sám navrhol zvýšenie výživného zo sumy 180 eur na sumu 200 eur. Objektívne nie je závažný dôvod, ktorý by zakladal zvýšenie výživného až o sumu 120 eur. V roku 2015 Okresný súd Dunajská Streda zvýšil výživné na maloletého zo sumy 130 eur na sumu 180 eur dôvodne, pretože v tom čase mal maloletý 7 rokov a začal dochádzku na základnú školu L. X. v F. W., kde výška školného je 399 eur. Poukázal pritom na skutočnosť, že matka maloletého túto školu vybrala sama bez toho, aby to s otcom vopred konzultovala. Okrem bežného výživného otec uhradil aj sumu 89 eur na počítačový krúžok Gamecraft, ktorý maloletý navštevuje. Okrem toho maloletému H. kupoval a kupuje aj bežné veci osobnej potreby ako odevy, školské potreby, hračky, výlety, dáva mu vreckové a pod.. Výživné súd prvej inštancie zvýšil iba po 4 rokoch od predchádzajúceho zvýšenia a pritom u maloletého H. nedošlo od roku 2015 k tak závažným zmenám, ktoré by si vyžadovali vôbec nejaké zvýšenie výživného a ak už, tak nie tak vysoké zvýšenie výživného, ktoré je pre otca v jeho súčasnej finančnej situácii neúnosné. Podľa otca súd nezahrnul medzi vykonané dôkazy tzv. Rodinný rozpočet za roky 2017 až 2018, predložený otcom, z ktorého by súd zistil, že priemerný mesačný príjem otca je 1.067 eur a priemerné mesačné výdavky sú 1.112 eur, čiže otec bol v rokoch 2017 až 2018 mesačne v priemere v strate - 45 eur. Otec poukázal na nesprávny postup súdu prvej inštancie, spočívajúci v tom, že sa súd pri rozhodovaní riadil tzv. stanoviskom JUDr. P. F. „Koľko zarábajú realitní makléri“, ktoré má len výpovednú hodnotu článkov, publikovaných bežne na internete. Zárobky resp. provízie realitného makléra sú veľmi nevyspytateľné a tvrdenie, že realitný makléř sprostredkuje a uzavrie pravidelne 2 až 3 obchody mesačne, sa nezakladajú na pravde. Sú obdobia v trvaní aj 2 či 3 mesiacov keď realitný makléř neuzavrie ani jeden obchod, a tým mu nevznikne nárok na žiadnu províziu. Otec tiež nepovažuje za správne, aby súd odôvodňoval zvýšenie výživného aj zárobkovými a majetkovými pomermi družky otca dieťaťa, takéto porovnania zárobkovú situáciu u otca umelo skresľujú. Na druhej strane súd nepreskúmal indíciu otca, či dôvodom tvrdenej nízkej mzdy matky je dosiahnutie zvýšenia výživného. Prevádzku pivárne Klubovňa v Q. si otec zobral do prenájmu z dôvodu, že v realitnej činnosti sa mu už od roku 2018 nedarí. Na účely prevádzkovania tejto Klubovne si vzal úver vo výške 12.000 eur, ktorý spláca mesačne vo výške 290 eur. Dôvodom prečo tak otec dieťaťa urobil, je práve nahradiť príjmy z realitnej činnosti príjmami z prevádzkovania tejto pivárne a tým mať zároveň aj možnosť finančne vypomáhať svojmu synovi.

2. 4. Súd prvej inštancie nepostupoval podľa § 191 ods.1 C.s.p., keď na mnohé dôkazy predložené otcom pri rozhodovaní neprihliadol. Žiadal, aby odvolací súd vypočul aj zvukové záznamy z pojednávania súdu prvej inštancie.

2. 5. Otec nesúhlasí s rozsudkom súdu prvej inštancie ani vo výroku III., ktorým rozhodol, že v časti otázky styku otca s dieťaťom rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10P/80/2014-70 zo dňa 09.07.2015 ostáva bez zmeny. Otec nežiada o striedavú starostlivosť, ale chce byť s maloletým viac dní v mesiaci, a to miesto 4 dní až 10 dní.

2. 6. Súd prvej inštancie podľa otca nezohľadnil jeho aktuálnu finančnú situáciu, ktorý svoje veľmi nízke príjmy z podnikania preukázal daňovým priznaním za rok 2016, v ktorom jeho príjmy predstavovali sumu 4.036,65 eura, výdavky 1.836,34 eura a základ dane sumu 2.200,31 eura, pričom priemerný mesačný príjem predstavoval sumu ani nie 200 eur.

2. 7. Otec dôvodil vo svojom odvolaní aj ustanovením § 366 písm. d) C. s. p. - novoty v odvolacom konaní, pretože bez viny otca maloletého súd neakceptoval prostriedky procesnej obrany, a tie neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie. Týmto prostriedkom procesnej obrany, ktorý súd prvej inštancie nevzal do úvahy sú doklady o úhrade poplatku za počítačový krúžok Gamecraft vo výške 89 eur ako aj tabuľka rodinného rozpočtu otca za roky 2017 a 2018.

2. 8. Žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že výživné určené napadnutým rozsudkom z doterajších 180 eur na maloletého H. zvýši na sumu 200 eur mesačne počnúc odo dňa 06.06.2017. Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 06.06.2017 do 09.04.2019 vo výške 440 eur súd povolí otcovi splatiť v mesačných splátkach po 104 eur, splatných spolu s bežným výživným, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky bude mať za následok stratu výhody splátok a zročnosť celého plnenia pod následkami výkonu rozhodnutia. Ak odvolací súd nevyhovie vyššie uvedenému návrhu otca zmenou rozsudku, tak žiadal, aby odvolací súd zrušil bod I., II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom nariadi súdu prvej inštancie okrem výšky výživného rozhodnúť aj o úprave styku otca s maloletým dieťaťom v súlade s návrhom otca podaným na súd prvej inštancie dňa 23.03.2017.

3. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca predovšetkým poukázala na nesprávnosť tvrdenia otca, že konajúci súd sa nezaoberal otcovým návrhom na úpravu styku s maloletým, ale riešil len otázku výšky výživného. Podotkla, že otcov návrh na úpravu styku bol riešený v konaní vedenom pod sp. zn. 9P/51/2017, v ktorom otec vzal návrh v celom rozsahu späť a súd prvej inštancie uznesením toto konanie zastavil. V tejto súvislosti matka predložila zápisnicu z pojednávania v právnej veci 9P/51/2017. Matkin návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu zvýšenie výživného, bol uznesením OS Dunajská Streda dňa 17.09.2018 v konaní 9P/ 51/2018 vyčlenený na samostatné konanie a je vedený pod sp. zn. 9P/67/2018.

3. 1. Z výpovede otca vyplynulo, že si za tri roky práce realitného makléra nasporil 30.000 tisíc eur, čo znamená, že si bol schopný mesačne našetriť v priemere navyše cca 833 eur. Z výpovede otca tiež vyplynulo, že si zobral na trojizbový byt aj hypotéku. Každá banka overuje bonitu svojho klienta. Podľa tvrdení otca, výška jeho príjmov sa rovná výške jeho výdavkov (otcom predložená tabuľka s rodinným rozpočtom), čo však z bankového hľadiska znamená, že sa pohybuje v červených číslach, a teda nemohol byť pre banku pre získanie úveru dôveryhodnou/bonitnou osobou. Pravdou však môže byť tá skutočnosť, že otec pre účely súdneho pojednávania zoptimalizoval svoje príjmy, aby boli čo najnižšie, a pre účely získania úveru vydokladoval oficiálny finančný stav, ktorý už zodpovedá aj kritériám banky. Pokiaľ by totiž banka nemala záruku pravidelnosti plnenia bankového záväzku - hypotéky zo strany klienta, ktorému po odpočítaní všetkých nákladových položiek, vrátane úverovej splátky, musí mesačne zostať k dispozícii hodnota životného minima (za rok 2018 suma 210,20 eura), pričom ďalšou podmienkou je, že klientovi musí zostať ešte aspoň 5% z príjmu ako rezerva, banka úver klientovi neposkytne.

3. 2. Z dôkazov predložených matkou v konaní vyplynulo, že otec je podnikateľ, pracuje štyri roky v realitnej sfére a vlastní realitnú spoločnosť P. s.r.o. Z výpisu webovej stránky FINSTAT matka preukázala, že spoločnosť okrem celkovej tržby za rok 2017 vo výške 31.000 eur a zisku 10.259 eur, vykázala aj aktíva vo výške 18.237 eur a vlastný kapitál vo výške 15.259 eur. Za rok 2018 boli tržby v sume 32.736

eur, aktíva stúpili oproti roku 2017 na sumu 25.086 eur a vlastný kapitál stúpol oproti roku 2017 na sumu 23.806 eur. Rovnako bolo v konaní preukázané, že si otec prenajal v Q. krčmu, ktorú zrekonštruoval a prevádzkuje. Otec v odvolaní uvádza, že rodinný rozpočet za rok 2017 a rok 2018, ktorý súdu predložil, súd v konečnom rozhodnutí nebral do úvahy. Toto tvrdenie nie je možné akceptovať práve s poukazom na podnikateľské aktivity otca, s poukazom na účtovné ukazovatele jeho spoločnosti P. s.r.o. (vlastný kapitál spoločnosti, tržby a zisky), s poukazom na otcove podnikateľské aktivity v oblasti pohostinných služieb a v neposlednom rade, s poukazom na čerpanie hypotéky a spotrebného úveru. Navyše matka v konaní predložila sms komunikáciu s otcom, v ktorej otec uvádza, že nemá problém platiť na výživu maloletého, či na jeho školné vyššou sumou.

3. 3. K otcovmu tvrdeniu o nízkej mzde matky matka uviedla, že výška preukázanej mzdy matky je nízka z dôvodu že len nedávno nastúpila do práce po rodičovskej dovolenke s druhým dieťaťom. Za rok 2018 a 2019 mala matka mesačne príjem cca 550 eur v čistom, preto nie je možné akceptovať tvrdenia otca, že matka cielene pred súdom vydokladovala minimálnu mzdu. Naproti tomu otec v konaní tvrdí, že jeho partnerka, s ktorou zdieľa spoločnú domácnosť, má mesačný príjem 130-150 eur mesačne, vo výpovedi, týkajúcej sa vysvetlenia existencie prostriedkov na prevádzku krčmy v Q., otec pred súdom uviedol, že si 2.000 eur na túto podnikateľskú aktivitu požičal od svojej partnerky. V odvolaní však už uvádza nóvum, že si na krčmu zobral úver vo výške 12.000 eur. Je teda zrejme, že sa okrem hypotéky zaviazal ešte aj k splácaniu spotrebného úveru. Matka má za to, že otec vytvára či zamlčuje dôkazy tak, ako mu to práve pre jeho argumentáciu vyhovuje.

3. 4. Matka poukázala na odôvodnenie rozsudku bod 13. kde súd uvádza, že nezohľadnil všetky matkou vyčíslené náklady, ale len tie ktoré sa týkajú nákladov na maloletého počas školského roka, v pracovnom týždni - teda školné, stravné, náklady spojené so školskými aktivitami, čo v súhrne predstavuje sumu 491,54 eura. Súd na strane matky nezapočítal náklady spojené s ošatením, drogériou, voľnočasovými aktivitami.

3. 5. Matka považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za zákonné a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

4. Kolízny opatrovník navrhol potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne.

5. Otec v odvolacej replike zotrval na svojom odvolacom návrhu, vyjadrenie matky k odvolaniu označil za tendenčné, nesprávne a vykonštruované tak, aby zahmlievalo podstatné okolnosti a fakty. Zopakoval svoje odvolacie argumenty, poukázal na skutočnosť, že od roku 2015 nedošlo k tak závažným zmenám, ktoré by vyžadovali vôbec nejaké zvýšenie výživného a ak už, tak nie tak vysoké zvýšenie výživného. Pozornosť odvolacieho súdu otec upriamil na uzavretie manželstva matkou maloletého v priebehu odvolacieho konania s tým, že súd by mal preskúmať zárobkové pomery jej manžela, ktoré zásadným spôsobom ovplyvňujú životnú úroveň matky. Uzavretie manželstva matkou maloletého je podľa otca ďalšou novotou v odvolacom konaní v zmysle § 366 písm. d) C. s. p..

6. Matka v odvolacej duplike uviedla, že zotrváva na doterajších vyjadreniach a prednesoch. Zhrnula, že napadnutý rozsudok bol vydaný v konaní vedenom na návrh matky, v ktorom matka navrhovala zaviazat' otca k zvýšeniu vyživovacej povinnosti k maloletému synovi; konštatovala, že k zmene pomerov, ktoré sú hmotnoprávnym predpokladom úpravy vyživovacej povinnosti došlo: na strane maloletého uplynutím času 5 rokov, na strane otca zvýšením životnej úrovne, ktorou je kúpa trojizbového bytu, spoločný život s družkou a jej dcérou, prenájom krčmy v Q., realitná činnosť. Zopakovala hospodárske výsledky obchodnej spoločnosti P. s.r.o., prostredníctvom ktorej otec vykonáva realitnú činnosť, poukázala na výpoveď otca na pojednávaní, keď uviedol, že bol schopný za tri roky realitnej činnosti ušetriť 30.000 eur na províziách, aj na sms komunikáciu s matkou, keď otec potvrdil, že nemá problém hradit' matkou navrhovanú výšku výživného. Matka odvolací súd upozornila, že otec napriek opakovanej výzve zo strany súdu nepredložil daňové priznanie a účtovnú závierku spoločnosti P. s.r.o. za rok 2018. Pokiaľ by otec bol naozaj vo finančnej núdzi, tak ako uvádza a úhrada súdom stanoveného výživného by bola pre neho likvidačná, účtovné doklady spoločnosti P. s.r.o. by jeho tvrdenia mohli podporit'.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok - v ďalšom texte „C. m. p.“ a § 34 C. s. p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - otec maloletého (§ 359 a § 362 ods. 1 C. s. p. a § 7 ods. 1 C. m. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému

je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. á contrario), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu (§ 65, 66, § 23 ods. 2 C. m. p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné, pretože konanie súdu prvej inštancie je v danom prípade postihnuté procesnou vadou citovanou v ustanovení § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p.. Napadnutý rozsudok bolo preto potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, doručený súdu prvej inštancie dňa 06.06.2017 k už prebiehajúcemu konaniu sp. zn. 9P/51/2017 vo veci návrhu otca na úpravu styku s maloletým H.. Súd prvej inštancie tento návrh matky vylúčil na samostatné konanie uznesením č. k. 9P/51/2017-156 zo dňa 17.09.2018. Z obsahu návrhu matky je zrejmé, že sa domáhala zmeny rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10P/80/2014-70 zo dňa 09.07.2015 tak, že styk otca s maloletým sa bude realizovať v každom nepárnom týždni v roku od piatka od 17.00 hodiny do nedele do 17.00 hodiny s výnimkou školských prázdnin a sviatkov a v každom párnom kalendárnom týždni v utorok od 17.00 hodiny do 19.00 hodiny s výnimkou školských prázdnin a sviatkov. Súčasťou návrhu je aj úprava styku počas jarných, veľkonočných, letných, jesenných a zimných prázdnin. Matka sa týmto návrhom domáhala aj zvýšenia výživného na sumu 360 eur. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zvýšil výživné na maloletého zo sumy 180 na sumu 300 eur, pričom povolil otcovi splatiť dlh na výživnom v mesačných splátkach po 100 eur. Týmto rozhodnutím zmenil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10P/80/2014-70 zo dňa 09.07.2015 v časti výživného na maloletého H. a v ostatnej časti zostal uvedený rozsudok bez zmeny.

9. 1. Z uvedeného odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie nerozhodol o celom predmete návrhu matky, rozhodol len o zmene výšky výživného na maloletého. Z obsahu spisu - žiadneho podania matky, súdnej zápisnice a ani odôvodnenia napadnutého rozsudku pritom nevyplýva, prečo súd o zmene styku, ktorej sa matka svojím návrhom domáhala, nerozhodol. Matkin návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností pritom nepochybne smeroval k zmene nielen v časti výživného, ale čiastočne aj k zmene úpravy styku otca s maloletým. Na uvedenú skutočnosť odvolací súd poukazuje s odvolaním sa na ustanovenia § 65 a § 66 C. m. p. napriek tomu, že matka sa voči rozhodnutiu súdu neodvolala, otec však na uvedenú skutočnosť poukázal. Odvolací súd konštatuje, že ide o nesprávny procesný postup súdu, ktorý viedol k porušeniu práva na spravodlivý proces. K námietke matky vo vyjadrení k odvolaniu, že otec svoj návrh na úpravu styku s maloletým zobral späť v konaní sp. zn. 9P/51/2017 a súd toto konanie uznesením zastavil odvolací súd dodáva, že vychádzajúc z návrhu matky doručeného súdu prvej inštancie dňa 06.06.2017 je nepochybné, že sa svojím návrhom domáhala aj úpravy styku otca s maloletým. Pokiaľ svoj návrh v priebehu konania mienila zmeniť, bolo tak potrebné urobiť procesne relevantným spôsobom, s ktorým by sa súd procesne relevantným spôsobom vyrovnal. Inak niet pochýb o tom, že súd prvej inštancie nerozhodol o celom návrhu, čo je vážna procesná chyba, ktorá sama o sebe zakladá dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p. K námietkam otca, ktorými poukázal na nesprávny postup súdu prvej inštancie, ktorý nerozhodol o jeho návrhu na úpravu styku, odvolací súd uvádza, že predmetom konania súdu prvej inštancie a tým aj predmetom konania odvolacieho súdu je konanie o návrhu matky zo dňa 06.06.2017. Návrh otca predmetom tohto konania nie je.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, postupu súdu a celého spisového materiálu dospel aj k tomu zisteniu, že dôvodné sú aj tie odvolacie námietky otca, ktorými poukázal na nepreukázanie takých závažných zmien na strane maloletého, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného v rozsahu určenom súdom prvej inštancie.

11. Podľa § 35 C. m. p., súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

12. Podľa § 36 C. m. p., súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

13. Podľa § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery (ods. 1). Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov (ods. 3).

14. Podľa § 121 C. m. p., rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

15. Podľa § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (ods. 4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

16. Predovšetkým je potrebné skonštatovať, že podstatou preskúmaného konania v časti výšky výživného je zistenie, či sa od ostatného rozhodnutia o výživnom pre maloletého H. rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10P/80/2014-70 zo dňa 09.07.2015 zmenili pomery na strane rodičov a na strane maloletého a ak áno, či tak podstatne, že túto zmenu je potrebné premietnuť do zvýšenia výživného. Zistenie zmeny pomerov v súvislosti s výškou výživného v zmysle citovaného § 78 Zákona o rodine je možné len podrobným preskúmaním pomerov na strane účastníkov, teda nielen rodičov ale aj dieťaťa v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a ich porovnaním s pomermi v čase aktuálneho rozhodovania súdu. Povinnosťou súdu v konaní o zvýšení výživného je preto predovšetkým podrobne porovnať zmenu odôvodnených potrieb na strane dieťaťa vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, životnej úrovne rodičov s poukazom na vek, zdravotný stav, schopnosť starať sa o seba, pravidelné, ako aj náhodné výdavky dieťaťa v súvislosti so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou, ako aj jeho kultúrnymi, športovými a inými voľnočasovými aktivitami. Rovnako na strane povinných osôb súd musí porovnávať a preukazovať ich aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery za účelom ich porovnania s pomermi v čase ostatného rozhodnutia, aby mohol dospieť k záveru buď o podstatnej zmene pomerov, prípadne k záveru, že k zmene pomerov nedošlo a to v súvislosti s príjmami rodičov dieťaťa, počtom ich vyživovacích povinností, osobných a materiálnych pomerov v nadväznosti na vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, vedomosti, pracovné skúsenosti, ako aj situáciu na trhu práce a podobne. Majetkové pomery treba posudzovať komplexne, nakoľko zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu a jednak jeho životný štandard, ktorým sa prezentuje navonok. Dokazovanie v konaní musí byť vedené tak, aby boli spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa o výživnom rozhoduje aktuálne.

17. Preskúmaním napadnutého rozsudku odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa vyššie uvedeným neriadil. Povinnosťou súdu prvej inštancie bolo nielen zistiť súčasné príjmy, výdavky a majetkové pomery rodičov maloletého H. a tieto porovnať s ich pomermi v čase ostatného rozhodovania ale aj odôvodnené potreby maloletého H. a tieto odôvodnené potreby porovnať s jeho potrebami v čase ostatného rozhodnutia o výživnom. Iba tak je možné zistiť, či nastala tak významná zmena pomerov, že je potrebné ju premietnuť - a v akom rozsahu - do zmeny výšky výživného. Súd prvej inštancie takéto porovnanie, najmä na strane maloletého H., nevykonal.

18. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa súd prvej inštancie zaoberá príjmami a výdavkami rodiny matky aj rodiny otca, porovnáva ich príjmy s príjmami v čase ostatného rozhodnutia, pričom sa celkom nedôvodne zaoberá aj príjmami životných partnerov rodičov maloletého a výškou výživného na maloleté deti týchto partnerov. Životní partneri rodičov maloletého nemajú vyživovaciu povinnosť k maloletému, zisťovanie ich príjmov je preto nedôvodné, tak isto je bez významu pri rozhodovaní o predmetnom návrhu zisťovanie výšky výživného na deti životných partnerov rodičov. Pre rozhodnutie v preskúmanej veci nie je významné zisťovanie príjmov „rodiny matky“ a „rodiny otca“ a porovnávanie príjmov týchto rodín. Príslušné citované zákonné ustanovenia predpokladajú zistenie schopností, možností a majetkových pomerov rodičov, podľa ktorých prispievajú na výživu svojho dieťaťa a zistenie odôvodnených potrieb dieťaťa. Za dôkazný prostriedok tiež nemožno považovať „stanovisko“ JUDr. P. F. „Kolkko zarábajú realitní makléri“, na ktorý sa súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia odvoláva. Je potrebné poukázať na ustanovenie § 187 ods. 2 C. s. p., ktoré demonštratívne vymenúva druhy dôkazných prostriedkov. Teória procesného práva pod dôkaznými prostriedkami rozumie také prostriedky, ktorými možno zistiť skutočný stav veci. Uvedené stanovisko takýto charakter nemá, jedná sa zrejme o časť

článku, vyjadrujúceho osobný názor jeho autora, o ktorom nie je známa jeho odbornosť, zdroj článku je neznámy.

19. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza, že matka zvýšenie výživného žiadala z dôvodu nepostačujúcich finančných prostriedkov na pokrytie opodstatnených mesačných výdavkov maloletého dieťaťa, ktoré má najmä školskými výdavkami, pričom súd uviedol, že matke „uznal“ preukázané výdavky spočívajúce najmä v zaplatení školného vo výške 399 eur mesačne, stravné v priemere vo výške 64 eur mesačne ako aj vynaložené výdavky na vzdelávaciu činnosť na školu v prírode, na kultúru, priemerne za 10 mesiacov á 28,54 eura, teda podľa súdu prvej inštancie sú odôvodnené mesačné výdavky na maloletého v sume 491,54 eur. Súd prvej inštancie pritom vôbec neporovnal odôvodnené potreby maloletého H.a v čase ostatného rozhodovania o výživnom s jeho aktuálnymi odôvodnenými potrebami. Odvolací súd pritom dáva do pozornosti, že maloletý H. na L. X. nastúpil dňa 02.09.2014 (ako vyplýva zo zmluvy o štúdiu) povinnosť platiť školné vo výške 3.990 eur teda existovala aj v čase ostatného rozhodovania súdu (09.07.2015). V odôvodnení napadnutého rozsudku nie je uvedená žiadna konkrétna úvaha súdu, z ktorej by bolo možné zistiť, akými myšlienkovými pochodmi dospel súd prvej inštancie k záveru, že na strane maloletého a jeho rodičov došlo od ostatného rozhodnutia súdu o výživnom k takej podstatnej zmene pomerov, že je potrebné zvýšiť výživné o 120 eur na sumu 300 eur mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, na základe akých skutočností ustálil súd prvej inštancie po zohľadnení oprávnených potrieb maloletého, práve uvedenú sumu výživného.

20. Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu tak dospel k záveru, že z rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva spoľahlivé zistenie zmeny odôvodnených potrieb maloletého v takej miere, ktorá by odôvodňovala napadnutú výšku výživného.

21. Podľa § 391 ods. 1 C. s. p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

22. Podľa § 391 ods. 2 C. s. p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

23. Vychádzajúc z vyššie uvedenej argumentácie odvolací súd dospel k záveru, že je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b), pretože súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces pričom uvedený nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Podľa § 391 ods. 1 C. s. p. potom odvolací súd v zrušenej zamietajúcej časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. V ďalšom konaní súd prvej inštancie vec znova prejedná, vykoná dokazovanie obsahom súvisiaceho spisu sp. zn. 10P/80/2014, ktoré premietne aj do odôvodnenia rozhodnutia, dôsledne porovná pomery v čase ostatného rozhodovania súdu o výživnom s aktuálne zistenými pomermi, aj vzhľadom k plynutiu času doplní dokazovanie k posúdeniu odôvodnených potrieb maloletého H., doplní dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia majetkových pomerov a životnej úrovne oboch rodičov, (u otca sa neuspokojí len s daňovým priznaním a účtovnou závierkou, ale v prípade potreby bude aplikovať ustanovenie § 63 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pričom podrobne zistí otcove príjmy a výdavky a poukazom na citované ustanovenie vyhodnotí opodstatnenosť výdavkov), prihliadne na ďalšie vyživovacie povinnosti rodičov maloletého. Po doplnení dokazovania potom prvoinštančný súd vo veci opätovne rozhodne, nové rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 220 C. s. p. tak, aby právne závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní a aby úvahy súdu k týmto záverom vedúce, boli logické, presvedčivé a zrozumiteľné. Odvolací súd pripomína, že rozhodnutie a odôvodnenie rozhodnutia musí vychádzať z konkrétnych skutkových okolností a byť založené na hodnotiacich úvahách súdu vyplývajúcich z konkrétnych zistených schopností, možností a majetkových pomerov rodičov dieťaťa (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine) ako aj odôvodnených potrieb maloletého H. (§ 62, § 75 Zákona o rodine). Napriek tomu, že z predchádzajúceho rozsudku vo veci 10P/80/2014 zo dňa 09.07.2015 nie je možné nijakým spôsobom zistiť, za akých pomerov bolo určené výživné naposledy, keďže tu došlo k dohode rodičov a jeho odôvodnenie pre svoju stručnosť nedáva na to odpoveď, vzhľadom na povahu konania je súd povinný zistiť skutočný stav veci a za týmto účelom vykonať aj také dôkazy, ktoré účastníci nenavrhl. Bude preto nutné postupovať tak, že súd vykoná dokazovanie

nielen rozsudkom samotným, ale aj obsahom spisového materiálu a pokiaľ by ani tento spisový materiál neobsahoval potrebné informácie o pomeroch účastníkov, za akých došlo k uzavretiu dohody, potom neostane súdu iné, než vykonať aj v tomto smere stručné dokazovanie (výsluchom účastníkov, listinnými dôkazmi a pod.). Bez toho totiž porovnanie pomerov, ktoré tvorí základ pre vyslovenie záveru či sú dôvody na zmenu výživného alebo nie sú, nie je možné.

25. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam sa odvolací súd nezaoberal ďalšími odvolacími námietkami otca, ktoré v kontexte dôvodov tohto rozhodnutia považoval za menej významné.

26. K námietke otca smerujúcej k tomu, že na pojednávaní namietol zaujatosť konajúcej sudkyne, pričom konajúca sudkyňa sa touto námietkou nezaoberala, odvolací súd dodáva nasledovné. Senát odvolacieho súdu si vypočul nahrávky pojednávania vo veci, oboznámil sa s obsahom spisu a konštatuje, že k riadnemu uplatneniu námietky zaujatosti nedošlo. Postup uplatnenia námietky zaujatosti upravujú ustanovenia § 52 ods. 1, 2 a § 53 ods. 1 až 3 C. s. p, pričom námietka zaujatosti musí byť uplatnená písomne a obsahovať zákonom vymedzené náležitosti. Ako vyplýva z obsahu spisu, písomná námietka zaujatosti s náležitosťami podľa citovaných ustanovení uplatnená nebola.

27. V súlade s ustanovením § 396 ods. 3 C. s. p. rozhodne o náhrade trov konania súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

28. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).